

BARBARA WOOD

SANJANJE

Prevela s engleskoga
Antonija Mihajlović

*Ova knjiga posvećena je s ljubavlju
mojem bratu Richardu.*

PRVI DIO

1871.

1. POGLAVLJE

Joanna je sanjala. Vidjela je samu sebe kako se naslanja na ruku zgodnog, mladog časnika, zahvalna na njegovom osloncu, ali imuna na njegovu brižnu pažnju. Nije marila ni za britanske vojnike, koji su uspravno stajali u prelijepim odorama, ni za dame, odjevene u elegantne haljine i šešire. Dok su se dva lijesa spuštala u grob, časnici na konjima odavali su im počast uzdignutim sabljama. Joanna je bila svjesna samo jedne stvari: da je izgubila jedino dvoje ljudi koje je voljela, te da je, s osamnaest godina, ostavljena sasvim sama na cijelom svijetu.

Vojnici su podignuli puške i ispalili hice u zrak. Joanna je podignula pogled iznenađena, dok se vedro, plavo nebo urušavalo. Vidjela je sunce kroz tamni veo, a ono se činilo tako veliko i tako vruće i previše blizu zemlji.

Kada je zapovjednik pukovnije započeo s čitanjem hvalospjeva nad grobovima Sir Petroniusa i Lady Emily Drury, Joanna ga je upitno pogledala. Zašto je govorio tako nerazgovijetno? Nije mogla razumjeti njegove riječi. Pogledom je prešla preko okupljenih ljudi koji su došli odati posljednji pozdrav njenim roditeljima, zamijetivši da su pripadali raznim društvenim slojevima, od sluga pa sve do najviših vojnih dužnosnika i pripadnika kraljevske elite Indije. Činilo se da nikomu od njih zapovjednikov govor nije bio nerazumljiv ili neobičan.

Joanna je osjetila da se nešto užasno dogodilo, te ju je odjednom obuzeo strah.

Zatim se sledila: na rubu okupljene mase nalazio se pas — pas koji je usmrtio njenu majku.

Ali upucali su tu životinju! Joanna je sama vidjela vojnika kako ga ubija! Ipak, bio je tamo. Njegove crne oči su je nepomično promatrale, a kada je krenuo prema njoj, Joanna je pokušala vrisnuti, ali nije mogla.

Zatim je pas potrčao prema njoj, poskočio, ali umjesto da je napadne, vinuo se ravno u nebo i rasplinuo se u tisuću uzavrelih, bijelih zvijezda.

Zvijezde su se vrtjele iznad poput svijetlećeg vrtuljka, obuzimajući je svojom ljepotom i snagom.

Zatim su se započele sakupljati u oblik koji se prostirao preko neba, dugu i vijugavu nebesku cestu popločanu dijamantima. Ali to ustvari nije bila cesta; pomicala se.

A onda se cesta pretvorila u ogromnu zmiju, koja je klizeći prelazila nebesa.

Zmijoliko tijelo optočeno dijamantima započelo se odmotavati i kliziti prema njoj. Po sebi je osjetila kapi hladno-vrele, vatrene kiše od zvijezda. Promatrala je ogromno tijelo kako sve više i više raste, dok u središtu njegove glave nije ugledala samo jedno oko, briljantno i vatreno. Dok su se zmijine čeljusti otvarale, crnilo koje se nalazilo unutra izgledalo je poput tunela smrti koji ju je upravo trebao progutati.

Vrisnula je.

Joannine oči su se naglo otvorile i na trenutak nije raspoznavala gdje se nalazi. Onda je osjetila nježno ljuljanje broda, a oko sebe vidjela zidove kabine na prigušenom svjetlu. Sjetila se: nalazila se na brodu *SS Estella*, na putu prema Australiji.

Pridignula se i posegnula za šibicama koje su se nalazile na stoliću kraj njenog kreveta. Ruke su joj tako snažno drhtale da nije uspijevala upaliti svjetiljku. Privukavši šal na ramena, ustala je i krenula prema brodskom oknu; nakon snažnog potezanja uspjela ga je otvoriti. Na licu je osjetila hladni vjetar s oceana, zatvorila je oči i nastojala se smiriti.

San joj se učinio tako stvarnim.

Duboko dišući, slušajući umirujuće i poznate brodske zvukove — škripu snasta i jedara, jecaj dasaka — Joanna se polako vratila u stvarnost. U sebi je pomislila, to je samo san. Samo još jedan san...

»Jesu li snovi naša veza s duhovnim svijetom?«, napisala je Joannina majka, Lady Emily, u svom dnevniku. »Sadrže li poruku, upozorenje ili odgovore na tajne?«

Da barem znam, majko, pomislila je Joanna dok je zurila u beskrajni ocean koji se u daljini spajao sa zvijezdama.

Joanni je zvjezdano nebo u Indiji bilo prekrasno i potpuno ju je obuzimalo, ali je sada zaključila da se ništa ne može usporediti s ovim impresivnim prizorom noćnog neba. Zvijezde su bile raspoređene u skupinama na način kakav nikada ranije nije vidjela. Umirujuća svjetlost njenog djetinjstva je nestala, a nova joj davala znakove s neba. Ovo je bila južna polutka.

Joanna je razmišljala o nedavnom snu i o njegovom mogućem značenju. To što je sanjala pogreb bilo je samo po sebi razumljivo, pa čak i onog psa. Ali zašto zvjezdanu zmiju i zašto je osjećala onakav užas? Zašto je imala osjećaj da ju je zmija umalo uništila?

Samo nekoliko tjedana prije smrti, Lady Emily je zapisala u dnevnik: »Opsjedaju me snovi. Jedan je noćna mora koja se opetovano ponavlja, ne mogu je objasniti i u meni izaziva neizdrživi strah. Drugi snovi su čudne vizije događaja koji nisu strašni, ali mi izgledaju tako stvarni. Jesu li to možda moja izgubljena sjećanja? Sjećam li se napokon svog djetinjstva? Kada bi samo znala, jer osjećam da se moji životni odgovori nalaze u ovim zagonetnim snovima. Odgovor koji uskoro moram pronaći, inače ću samo nestati.«

Joannu su iz razmišljanja trgnuli povici koji su pristizali preko vode — muškarčevi povici iz tame »Vuci, vuci, vuci«, popraćeni zvukom vesala kako uranjaju u vodu. I tada se Joanna sjetila da je *Estella* plovila bez vjetra.

»Nikada nisam vidio nešto takvo«, rekao joj je kapetan dan ranije. »Svih ovih godina na moru nikada nismo bili bez vjetra na ovoj geografskoj širini. Izgleda da ću morati narediti ljudima da izađu u čamcima i pokušaju povući brod.«

I opet je Joanna osjetila kako se njen strah pojačava.

Još je u Allahabadu, u sanatoriju u kojem je provela nekoliko tjedana oporavljajući se od iznenadne smrti roditelja, Joanna sanjala da će se ovo dogoditi.

Zašto? pitala se dok je drhtala ispod šala. Progoni li i mene sada na ovom oceanu ista stvar koja je progonila i moju majku, te je naposljetku i uništila?

»Joanna, moraš otići u Australiju«, rekla joj je Lady Emily, samo nekoliko sati prije smrti. »Ti moraš otići na putovanje na koje smo obje trebale poći. Nešto nas uništava, a ti moraš pronaći njegov izvor i zaustaviti ga, inače će i tvoj život prerano završiti, kao i moj, a da nitko neće moći objasniti zašto.«

Joanna se okrenula od broskog okna i pogledom prešla preko sićušne kabine. Bila je mlada i imućna i mogla si je priuštiti udoban smještaj tijekom dugog putovanja od Indije do Australije. Na tome je bila zahvalna; nije željela putovati s nepoznatim ljudima. Samoća joj je bila potrebna da se može boriti sa svojom tugom. Potrebno joj je vrijeme kako bi otkrila što se dogodilo njenoj obitelji i njoj; da shvati što je vuče na drugi kraj svijeta, u zemlju o kojoj je tako malo znala.

Proučavala je papire koji su ležali na malom pisaćem stolu, papire koji su pripadali jako starom nasljedstvu, djedu i baki koje nikada nije upoznala. Pokušavala je odgonetnuti njihov sadržaj, baš kao što je i njena majka pokušavala shvatiti njihovo čudno značenje. Na stolu, također je stajao i dnevnik njene majke — »knjiga života« Lady Emily, ispisanu njenim snovima i strahovima, te uzaludnim pokušajima da shvati tajnu svog života: o izgubljenim godinama o kojima nije imala sjećanja, noćnim morama koje su naizgled predviđale strašnu budućnost. Među papirima je bio i vlasnički list nad zemljom, također dio Joanninog nasljedstva koje su joj ostavili djed i baka. Nitko nije znao gdje se nalazi zemlja koja se spominje u vlasničkoj ispravi, te nije bilo poznato zašto su je roditelji Lady Emily kupili i jesu li ikada uopće tamo i živjeli.

»Imam jak osjećaj, Joanna«, rekla je Emily pri kraju svog života, »da odgovor na sve leži u toj zemlji iz vlasničkog lista, zemlji koja se zove Karra Karra. Zemlja se nalazi negdje u Australiji. Možda je to mjesto mog rođenja. Ne znam. Katkad bih se prisjetila i upitala se je li žena koje me progoni u snovima ondje, ili je nekada bila na toj zemlji. Mogu čak i zamisliti svoju majku na toj zemlji, da je još živa — iako je

to malo vjerojatno. Joanna, ti moraš pronaći Karru Karru. Za mene. Da spasiš sebe. I da spasiš svoju djecu.«

Da spasim sebe, da spasim sve nas od čega?, pomislila je Joanna.

Na stolu se nalazilo i pismo — pismo puno gnjeva, u kojem je pisalo »Tvoje spominjanje kletve je uvreda prema Bogu«. Pismo nije bilo potpisano, ali Joanna je znala da ga je napisala njena tetka Millicent, žena koja je odgojila Joanninu majku, Emily Drury, i koja je uporno odbijala razgovarati o prošlosti, toliko je se užasavala. I naposljetku, tu je bila i minijaturna fotografija Lady Emily, prekrasne žene tužnih očiju. Kako su se ovi djelići uklapali u slagalicu života te žene? I, Joanna se pitala, njene vlastite sudbine?

»Ne mogu vam uopće reći zašto vaša majka umire«, rekao je liječnik Joanni. »Moje znanje i sposobnosti nisu dovoljni da razumijem uzrok njenog propadanja. Nije bolesna, ali čini se kao da umire. Vjerujem da je ovo bolest više duševne naravi, nego tjelesne, ali ne mogu objasniti zašto ili uopće zamisliti koji je uzrok tome.«

Ali Joanna je znala. Nekoliko dana ranije, bijesan pas je došao u vojnički logor u kojem je bio smješten Joannin otac. Prošao je pokraj Joanne, koja je stajala nepomična od straha da će je napasti. I zatim je Lady Emily koraknula i stala između svoje kćeri i psa, i upravo u trenutku kada je pas poskočio, jedan od vojnika ispalio je hitac iz puške i pas je mrtav pao pred njihove noge.

»Gđice Drury, čini se da Lady Emily ima sve simptome bjesnoće«, rekao je liječnik, »iako pas nije ugrizao vašu majku. I meni je uzrok njenih simptoma misterij«.

Joannin pogled je opet odlutao na brodsko okno, te je ponovno gledala preko mračnog oceana. Mogla je čuti napore ljudi koji su čamcima pokušavali povući parni brod kroz tamu kao da je ogromno, nevidljivo stvorenje. Razmišljala je o tome kako je njena majka ležala umirući, bespomoćna protiv moći koja ju je ubijala. I o tome kako je pukovnik Petronius, samo nekoliko sati nakon suprugine smrti, prislonio službeni pištolj na čelo i povukao okidač.

»Nepoznate sile djeluju, moja najdraža Joanna«, rekla je Lady Emily. »Došle su po mene, nakon svih ovih godina. Doći će i po tebe. Molim te... molim te, idi u Australiju, doznaj što se dogodilo, zaustavi ovaj otrov... ovu — ovu kletvu, da i tebe ne ozlijedi.«

Joanna je razmišljala o majčinim riječima koje je davno izrekla. »Pomorski kapetan doveo me je u kuću tetke Millicent u Englesku kada sam imala četiri godine,« rekla je Lady Emily. »Putovala sam na njegovom brodu, koji je, čini se, dolazio iz Australije. Sa sobom sam imala jako malo stvari, nisam govorila. *Nisam mogla*. Jedino što smatram vjerojatnim je da što god se dogodilo u Australiji, a čega se nikada nisam mogla prisjetiti, je moralo biti nekako, gotovo doslovno, neizrecivo. Millicent je rekla da su protekli mjeseci dok nisam izgovorila prve riječi. Joanna, važno je doznati zašto i što se uopće dogodilo našoj obitelji u Australiji.«

I onda, samo prije godinu dana, kada je Lady Emily proslavila trideset i deveti rođendan, započeli su i njeni snovi, za koje je ona vjerovala da su vjerojatno sjećanja na te izgubljene godine. Opisala ih je u svom dnevniku: »Malo sam dijete i neka mlada žena me drži u naručju. Njena koža je jako tamna, te smo okružene ljudima. U tišini svi čekamo nešto. Promatramo otvor koji izgleda kao ulaz u spilju. Započnem govoriti, ali kažu mi da budem tiho. Nekako, znam da će moja majka izaći kroz otvor. Želim da dođe. Strah me je za nju. Tu se san završava, ali tako je stvaran, vidim stvari do najmanjeg detalja — mogu osjetiti vrelinu sunca na golom tijelu. Ne mogu a da se ne pitam je li to sjećanje na moje godine provedene u Australiji. Ali što znači taj san?«

Joanna je pogledala prema skupini zvijezda poznatoj kao Južni križ čiji je vrh pokazivao put prema Australiji udaljenoj samo nekoliko dana. Bila je odlučna u namjeri da stigne tamo i pronađe odgovore. Dok je sjedila kraj majčinog uzglavlja, promatrala kako Lady Emily umire od nepoznate bolesti, Joanna je pomislila: sada je gotovo. Majko, tvoje godine ispunjene noćnim morama i bezimenim strahovima su završile. Sada počivaš u miru.

Ali dok je bila u sanatoriju i nju je posjetio san: vidjela je sebe na brodu usred oceana, koji je plovio bez vjetera, njegova jedra su beživotno visjela s jarbola, a kapetan je posadi objašnjavao kako su zalihe vode i hrane opasno pri kraju. I u snu, Joanna je na neki način znala da je ona uzrok ovim događajima.

Probudila se u groznom strahu shvativši da što god je progonilo Lady Emily cijeli njen cijeli život, nije umrlo s njom. Sada je pripadalo Joanni.

Dok je slušala kako mornari potežu vesla u tami, pokušavajući izvući *Estellu* iz tišine bez vjetera, Joannu je uhvatio novi osjećaj panike. Nije mogla biti samo slučajnost — njen san, te sada more bez vjetera. Nešto je postojalo, na kraju krajeva, u misterijima koji su tako snažno progonili njenu majku. Dok je gledala van u noć, Joanna je zamišljala kontinent koji je bio udaljen samo nekoliko dana — Australiju, gdje je možda očekuju tajne njene prošlosti i njene budućnosti.

»Melbourne! Luka Melbourne! Pripremite se za iskrcavanje!«

Joanna je stajala na palubi s ostalim putnicima, te promatrala melburnšku luku kako se približava. Žurilo joj se napustiti brod i onu malu kabinu. Podignula je pogled iznad svjetine koja se okupila da dočeka brod, još i više prema, ne tako dalekim, obrisima grada na nebu. Pitala se hoće li, tamo vani iza zgrada i crkvenih šiljaka, negdje u srcu zemlje koja je tisućama godinama poznavala jedino nomadske Aboridžine, pronaći odgovore za kojima je i njena majka tragala.

Nakon što su spustili pokretni most i časnici broda se okupili pozdraviti putnike koji su se iskrcavali, Joanna se uhvatila za ogradu i pogledala prema nebu, u potpunosti obuzeta svjetlošću. Takvu svjetlost u životu nikada nije vidjela — to nije bila vruća, mošusna sunčeva svjetlost Indije, gdje je odrasla, niti mekana i maglovita svjetlost Engleske, koju je posjetila jednom kao dijete. Sunčeva svjetlost Australije bila je široka, odvažna i bistra; bila je gotovo agresivna u svojoj blistavosti i jasnoći.

Ugledala je skupinu muškaraca, radnika, sudeći po njihovim odijelima, kako žure po pokretnom mostu. Kada su stigli na palubu, započeli su s podizanjem prtljage i bilo čega drugog što su mogli ponijeti, te obećavali putnicima da će njihove usluge nošenja prtljage koštati jedan ili dva penija. Joanni je prišao mladi crnac. »Ja vam ponese, gospođice«, rekao je posegnuvši za njenim sandukom. »Samo 6 penija. Gdje želite poći?«

Zurila je u njega. To je bio njen prvi susret s Aboridžinom, narodom o kojem je tako puno slušala tijekom svog cijelog života. »Da«, rekla je nakon trenutka. »Molim vas. Samo dolje na pristanište.«

Dok je prihvaćao sanduk za ručku na jednom kraju i započeo ga podizati, nasmiješio se Joanni. I zatim se njegov izraz lica promijenio i

dugo je promatrao Joannu; zakolutao je očima, ispustio sanduk, naglo se okrenuo i otišao. Posegnuo je za pletenom košarom s kojom se borila postarija žena. »Gospodo, ja vam ponesem?« rekao je i otišao niz palubu, dalje od Joanne.

Pojavio se brodski nosač s kolicima, »Gospođice, da vam prebacim sanduk na obalu?« upitao je.

»Što je to bilo?« rekla je Joanna rukom pokazujući na Aboridžina.

»Nemojte shvatiti to kao osobnu stvar, gospođice. Vjerojatno je odlučio da mu je sanduk previše težak. Oni ne vole teško raditi. Evo, ja ću vam prebaciti sanduk dolje na pristanište.«

Slijedila je broskog službenika preko pokretnog mosta, pogledom tražeći onog Aboridžina. Ali, kao da je nestao.

»Evo nas, gospođice«, rekao je nosač kada su stigli na mol. »Hoće li vas netko dočekati?«

Pogledala je masu ljudi koja se skupila na molu, ljude koji su uzbuđeno mahali pristiglim putnicima, i pomislila je na rečenicu iz majčinog dnevnika: »Ponekad, pitam se postoji li mogućnost da su neki od članova moje obitelji još uvijek živi negdje u Australiji? Moji roditelji?«

Joanna je nosaču dala par kovanica i rekla: »Ne. Nitko me ne čeka.«

Dok su se ljudi vrzmali oko Joanne, prisilila se da razmisli što će sljedeće učiniti. Prvo, morat će naći smještaj i način kako će primati mjesečnu svotu za uzdržavanje; još mora proći dvije i pol godine prije nego bude imala puno pravo na svoje nasljedstvo. Također, morat će pronaći osobu koja će joj pomoći da pronađe zemlju u vlasništvu njene obitelji, osobu koja će poznavati Australiju kakva je bila prije trideset i sedam godina.

Odjednom, Joanna je postala svjesna meteža koji se odvijao iza njenih leđa, te je čula povike: »Zaustavite ga! Zaustavite tog dječaka!«

Kada se okrenula, vidjela je malog dječaka kako trči između putnika na palubi broda. Izgledao je kao da ima četiri ili pet godina, te se bacao čas u jednu, čas u drugu stranu, izbjegavajući konobara koji je trčao za njim.

»Zaustavite ga!« vikao je konobar, i dok su ga ljudi pokušali uhvatiti, okrenuo se i pobjegao niz pokretni most, proletjevši kraj Joanne.

Promatrala je kako trči kao da je slijep, njegove mršave noge u kratkim hlačama su panično skakale gore-dolje. Kada ga je konobar uspio dosegnuti, dječak se bacio na pod i započeo lupati glavom o mol.

»Hajde, hajde«, rekao je muškarac, hvatajući dječaka za ovratnik i protresavši ga. »Prestani to raditi!«

»Čekajte!« rekla je Joanna. »Ozlijedit ćete ga«.

Kleknula je kraj dječaka koji se vrpolio i vidjela porezotinu na njegovu čelu. »Ne boj se«, rekla mu je. »Nitko te neće ozlijediti.« Otvorila je torbicu, izvadila rupčić iz nje i nježno ga pritiskala na dječakovu glavu. »Eto ga«, rekla je, »neće te boljeti.«

»Žao mi je, gospođice, ali ja nisam dadilja. Ukrkali su ga još u Adelaideu i netko je trebao paziti na njega. Boravio je u potpalublju posljednjih nekoliko dana, te je samo izazivao nevolje. Ne želi jesti, pričati...«

»Gdje su mu roditelji?«

»Ne znam, gospođice. Sve što znam je da je izazvao jako puno problema i da izlazi ovdje. Netko bi trebao doći po njega.«

Joanna je primijetila da je na dječakovoj košulji pričvršćena novčanica od jedne funte i komadić papira na kojem je pisalo Adam Westbrook. »Je li tvoje ime Adam?« upitala ga je. »Adam?«

Dječak je zurio u nju, ali nije ništa rekao.

Konobar je počeo skidati novčanicu s dječakove košulje. »Vjerujem da ovo pripada meni, s obzirom na sve nevolje koje je izazvao.«

»Ali, to pripada njemu«, rekla je Joanna. »Nemojte je uzeti.«

Konobar ju je pogledao na trenutak, shvativši da ovo lijepo lice ima glas koji je zvučao kao da je naviknut na davanje zapovijedi. Pogledao je i njenu skupu odjeću i naljepnicu za prvu klasu na njenom sanduku, i odlučio je da sigurno mora pripadati nekoj važnoj ličnosti. »Pretpostavljam da ste u pravu«, rekao je. »Nije da ne volim djecu, znate. Samo s njim sam imao pune ruke posla. Cijelo vrijeme je plakao, ovako je udarao šakama. I nije želio govoriti, nije rekao niti jednu jedinu riječ. Pa, morao bih se vratiti na brod. I prije nego je Joanna uspjela još nešto reći, konobar je nestao u gužvi.«

Joanna je pozorno promotrila dječaka, njegovo blijedo, nježno lice. Činilo joj se kada bi ga podignula prema svjetlu, da bi mogla vidjeti kroz njega. Pitala se zašto je dječak bio sasvim sam na brodu, te kakva ga je užasna bol ili nesreća natjerala da se sam ozlijedi.

U tom trenutku Joanna je čula glas muškarca. »Oprostite, gospođice, je li ovo Adam?«

Podignula je pogled i uhvatila samu sebe kako zuri u privlačnog muškarca četvrtaste brade, ravnog nosa, te tamnosivih očiju okruženih borama od sunca.

»Zovem se Hugh Westbrook«, rekao je skidajući šešir. »Došao sam po Adama.« Nasmiješio joj se i zatim se spustio na jedno koljeno i rekao: »Zdravo, Adame. No, no. Došao sam te odvesti kući.«

Bez šešira, Joanna je pomislila da vidi sličnost između muškarca i dječaka — ista usta, s gornjom tanjom usnom, te donjom punijom. I kada je muškarac Adamu uputio ozbiljan pogled, na njegovom čelu se između obrva pojavila ista okomita brazda koja je bila urezana i na dječakovom čelu.

»Adame, pretpostavljam da se bojiš«, rekao je Westbrook. »Sve je u redu. Tvoj otac je bio moj rođak, stoga smo i mi u rodu. Ti si moj rođak, također.« Krenuo je prema Adamu, ali dječak se povukao bliže prema Joanni.

Westbrook je u ruci držao zavežljaj omotan u smeđi papir i zavezan konopcem. Započeo ga je otvarati dok je izgovarao: »Pogledaj, donio sam ti ovo. Mislio sam da bi možda želio novu odjeću, kakvu mi nosimo na Merindi. Je li ti majka ikada pričala o mojoj farmi ovaca, Merindi?«

Kako dječak nije želio govoriti, Hugh Westbrook se pridignuo i rekao Joanni: »Kupio sam ovo u Melbourneu.« Raširio je jaknu, koja je bila omotana oko čizama i šešira. »U pismu nije točno pisalo što bi mu trebalo, ali ovo će dostajati za sada, te mogu kasnije kupiti još stvari. Izvoli«, rekao je i pružio jaknu Adamu. Ali dječak je samo ispustio čudan jauk i pokrio se rukama po glavi.

»Molim vas«, rekla je Joanna, »dopustite da vam pomognem«. Uzela je jaknu i pomogla dječaku da je obuče, ali bila je prevelika, te se činilo kao da se Adam izgubio u njoj.

»No, što je onda s ovim«, rekao je Westbrook, ali kada je stavio

kaubojski šešir na dječakovu glavu, on je pokrio Adamove oči i uši i zaustavio se na njegovom nosu.

»O, Bože«, rekla je Joanna.

Westbrook se okrenuo prema njoj. »Nisam mislio da će biti ovako mali. U siječnju će napuniti pet godina; nisam naviknut na djecu, te sam izgleda malo preuveličao stvari.« Adamu je uputio brižan pogled, a zatim rekao Joanni: »U glavi sam zamislio dječaka koji će se moći brinuti o sebi. Ne znam ništa o potrebama ovako malog dječaka, a na farmi ovaca smo cijeli dan vani i radimo. A vidim da će Adamu biti potrebno jako puno pažnje.«

Joanna je spustila pogled na dijete i proučavala porezotinu na njegovu čelu. »On tako puno pati«, rekla je. »Što mu se dogodilo?«

»Ne znam točno. Otac mu je preminuo prije nekoliko godina, kada je Adam bio još beba. A nedavno mu je preminula i majka. Vlasti iz Južne Australije su me kontaktirale pismom da je Adam iznenada postao siročić i pitali su me bi li se brinuo o njemu s obzirom na to da sam mu najbliži rod.«

»Jadni dječak«, promrmljala je Joanna dok je njena ruka počivala na Adamovom ramenu. »Od čega mu je majka umrla?«

»Ne znam.«

»Nadam se da nije bio prisutan. Tako je mali. Ali čini mi se da ga je nešto jako potreslo. Što ti se dogodilo, Adame?« upitala ga je Joanna. »Reci nam, molim te. Bit će ti bolje ako budeš pričao o tome.«

Ali dječakovu pozornost zaokupila je dizalica s kojom se podizao teret na brod.

Joanna je rekla Westbrook: »Moja majka je u jako mladoj dobi također pretrpjela veliku bol. Svjedočila je nekom strašnom događaju koji ju je progonio njen cijeli život. Nije imala nikoga tko bi joj pomogao, nikoga tko bi razumio njenu bol i pružio joj ljubav i nježnost koju je trebala. Odgojila ju je tetka koja joj nije pružala pažnju, te vjerujem da njena rana nikada nije zacijelila. Vjerujem da ju je sjećanje na taj događaj iz djetinjstva doista i ubilo na kraju.«

Joanna je stavila ruku ispod Adamove brade i podignula njegovo lice. U njegovim očima mogla je vidjeti bol, te užasan strah. Pomislila je, kao da i on proživljava noćnu moru. Kao da smo svi dio nekog ružnog sna.

Sagnula se i rekla dječaku: »Ne sanjaš, Adame, budan si. Sve je u redu, doista u redu. Pobrinit ćemo se za tebe. Nitko ti neće nauditi. I ja sanjam ružne snove. Cijelo vrijeme ih sanjam. Ali znam da su to samo snovi i da mi ne mogu nauditi.«

Westbrook je promatrao Joannu kako umiruje dječaka riječima, zamijetivši kako se njena vitka figura nježno nagnula prema Adamu — poput eukaliptusa koji raste u okolici, pomislio je — i kada je vidio kakav učinak ima na dječaka, rekao: »Hvala vam na svemu što ste učinili, jako ste ljubazni. Vjerojatno vam se žuri krenuti. Ako vas netko čeka, sigurno će vas tražiti gospođice...«

»Drury«, rekla je. »Joanna Drury.«

»Gđice Drury, jeste li ovdje na praznicima?«

»Ne, nisam na praznicima. Majka i ja smo planirale zajedno doći u Australiju. Htjele smo provjeriti neke stvari vezane uz našu obitelj, te zemlju koju je ona naslijedila. Ali, ona je preminula prije moga dolaska iz Indije. Stoga sam došla sama.« Nasmiješila se. »Nikada ranije nisam bila u Australiji. Doista su me preplavili svakojaki osjećaji.«

Westbrook ju je kratko promatrao i iznenadio se vidjevši u njenim očima blistavu iskrinu koja je odmah nestala. Iza njenog osmijeha je bilo nešto, on je to protumačio kao strah. U njenom glasu je osjetio suzdržanost, kao da govori o nečemu sasvim običnom dok pokušava sakriti svoju tajnu, što je u njemu pobudilo zanimanje.

»Gdje se nalazi ta zemlja koju tražite?« upitao je. »Ja dosta dobro poznajem Australiju.«

»Ne znam. Vjerujem da se nalazi blizu mjesta koje se zove Karra Karra. Poznajete li to mjesto?«

»Karra Karra. Zvuči aboridžinski. Nalazi li se ovdje u Victoriji?«

»Žao mi je, jednostavno ne znam.«

Westbrook ju je kratko promatrao i zatim rekao: »Poznajem dosta ljudi u Australiji. Bilo bi mi drago ako bih vam pomogao pronaći tu zemlju.«

»Oh«, rekla je. »To bi bilo jako ljubazno od vas, gosp. Westbrook. Ali, vjerojatno vam se žuri odvesti Adama kući.«

Osupnula ga je delikatnost njenog pokreta dok ju je promatrao kako odmiče pramen kose s lica. Pogledao je muškarce okupljene pri dnu pokretnog mosta, koji su se dodvoravali putnicama. Neki od

muškaraca su pridržavali natpise poput: Tražim ženu. Mora kuhati i potrebna je zdrava žena, u vidu ženidba. Hrabriji su čak dobacivali putnicama koje su se iskrcavale. Westbrook je odjednom zamislio Joannu sasvim samu u Melbourneu, neprijateljskom pograničnom gradu u kojem je broj muškaraca bio četiri puta veći od broja žena, i u kojem će ona biti bespomoćna u odnosu na one grube žene.

»Gđice Drury«, rekao je, »ako vas mogu upitati gdje ćete odsjesti u Melbourneu?«

»Pretpostavljam da ću prvo u hotel, a zatim ću pronaći sobu ili stan koji mogu unajmiti.«

»Palo mi je na pamet, gđice Drury, da bismo si mogli međusobno pomoći. Vama je potrebna pomoć da se upoznate s Australijom, a ja trebam pomoć oko Adama. Možemo li postići dogovor? Vi pomozite meni s Adamom neko vrijeme, pomozite nam da ga smjestimo, a zauzvrat ću ja vama pomoći u traženju te Karra Karre. To ne bi trebalo dugo trajati, naime ženim se za šest mjeseci«, rekao je. »Moja farma ovaca, Merinda, nije nešto posebno, pretpostavljam da ste vi naviknuti na puno bolji smještaj. Kuća se sastoji uglavnom od natkrivene terase i velike sobe. Ali vi i Adam je možete uzeti samo za sebe, a ja ću se pobrinuti da dobijete sve što vam je potrebno. Želim da dječak i ja imamo dobar početak, a čini se da je on mirniji kada ste vi tu.«

Budući da je izgledala neodlučna, dodao je: »Razumijem vaše oklijevanje, ali što možete izgubiti? Dogovor glasi, dođite i brinite se o Adamu šest mjeseci, a ja ću vama pomoći u potrazi za tim što već tražite. Australija pokriva površinu od 4,8 milijuna četvornih kilometara, veći dio je još neistražen, ali ja poznajem znatan dio ove zemlje. Ne možete to pronaći sami, potrebna vam je pomoć. Jedan od mojih prijatelja radi kao odvjetnik i možda ga mogu zamoliti da istraži vlasničku ispravu koju ste naslijedili. Molim vas, razmislite o tome, gđice Drury. Dođite na samo jedan mjesec, pomozite nam da krenemo, a ja ću vam pomoći da započnete s potragom koju ste spomenuli. Obećavam, ništa nedolično se neće dogoditi. Razmislite o tome dok ja odem po kola.«

Gledala je kako nestaje u metežu na molu, a zatim je osjetila kako je u njenu ruku skliznula ručica. Tada je ugledala Adamove sive oči kako je proučavaju, te je zaključila da je ovo nenadani preokret. Pomislila je na sve što je morala žrtvovati kako bi došla ovamo, na sve što je morala ostaviti iza: svoje prijatelje u Indiji, gradove koje je tako

dobro poznavala, kulturu s kojom je odrasla, i naposljetku i mladog zgodnog časnika koji je stajao kraj nje na pogrebu i koji se želio s njom vjenčati. Sada, dok je promatrala masu kako se razilazi prema kočijama, konjima i kolima koji su ih čekali, kada je ugledala veliki promet na ulici prema Melbourneu, dok je razmišljala o tome kako je sasvim sama prvi put u životu, među strancima u nepoznatoj zemlji, pomislila je kako bi bilo lakše da je jednostavno ostala u Indiji, usprkos želji njene majke.

Zatim se uhvatila kako razmišlja o mladom Aboridžinu koji se popeo na brod prije nekoliko minuta, te o čudnom pogledu koji joj je uputio u trenutku kada je rukom uhvatio ručku njenog sanduka. I zatim se prisjetila da, osim dolaska u Australiju, nije imala drugog izbora.

Zatim je razmišljala o Hughu Westbrooku, te se iznenadila shvativši da je uglavnom razmišljala o tome koliko je privlačan. Bio je zgodan i mlad — procijenila je da mu je oko trideset. Ali tu je bilo više od toga. Joanna je bila naviknuta na uglačane uniforme i na kruto vojničko ponašanje. Čak i bračna ponuda mladog časnika joj se činila da je došla više iz pristojnosti i bez osjećaja, kao da je vojnik slijedio protokol. Taj mladi muškarac, znala je Joanna, ne bi ni u snu pomislio obratiti se dami s kojom se nije formalno i upoznao. A Westbrook se činio opuštenim i ugodnim društvom, kao da je slijedio svoja vlastita pravila ponašanja, te se Joanni to i sviđjelo.

Rekao je da će joj pomoći pronaći Karru Karru. Znala je da će joj nečija pomoć trebati, a on je i sam rekao da poznaje Australiju. Treba li mu reći, pitala se, i drugi dio priče — o svojim snovima, o tome kako se čini da se nakon njih događaju loše stvari? Ne, odlučila je, ne sada, ne još. Jer ni ona sama nije razumjela svoje snove, nije bila ni sigurna je li postoje, osim u njenoj mašti.

A kada se sjećanje na mladog Aboridžina na brodu ponovno vratilo — na njegov čudan pogled i nagli odlazak — potisnula ga je iz misli. Također i svoj san, kasnije ispunjen, o velikom brodu koji plovi bez vjetrova. I usredotočila se na zamišljanje kako bi farma ovaca Hugh Westbrooka mogla izgledati. Je li se nalazila na brdovitim zelenim pašnjacima poput onih farmi ovaca koje je davno vidjela u Engleskoj? Je li bila okružena hladom hrastova, jesu li vrapci cvrkutali u vrtu iza kuhinje? Ili je dom Hugh Westbrooka bio u potpunosti

drugačiji od bilo koje farme u Engleskoj? Joanna je nastojala što više pročitati o ovom zagonetnom australskom kontinentu, na kojem nema izvornih papkara, velikih grabežljivih mačaka, gdje stablima ne opada lišće ujesen, već kora, i gdje žive Aboridžini koji se smatraju najstarijim narodom na svijetu. I odjednom ju je znatiželja gurala da sve to vidi.

»Pa, gđice Drury? Što kažete na ponudu?«

Okrenula se i gledala u Hughu Westbrooka. Nije ponovno stavio šesir na glavu, te je mogla vidjeti kako mu kosa neuredno leži na glavi. Ona je odrasla među urednim muškarcima, časnicima, kojima je kosa uvijek bila uredno začešljana prema dolje; Westbrookova je ležala na sve strane, duga i valovita, kao da se odrekao češlja i pustio kosu da raste svojim prirodnim putovima.

U svojoj ruci je osjetila Adamovu ručicu, te je pomislila kako je ovo dijete u očaju lupalo glavom o zemlju, kao da je želio iz glave izbiti uspomene o kojima nije mogao govoriti. Stoga je odgovorila: »U redu, gospodine Westbrook. Doći ću na kratko vrijeme.«

Njegov osmijeh je odavao olakšanje. »Želite li nešto obaviti u gradu? Možda želite svojoj obitelji poslati pismo, reći im gdje ćete se smjestiti?«

»Ne,« rekla je. »Nemam obitelj.«

Dok je Westbrook ukrcavao Joannin sanduk na kola, pretraživala je manju torbu, izvadila bočicu i čisti zavoj, te je tapkajući stavila na Adamovu ranu malu količinu losiona.

»Što to stavljate na Adamovo čelo?« upitao je Westbrook.

»To je eukaliptusovo ulje«, rekla je Joanna. »Djeluje kao anti-septik i ubrzava zacjeljivanje.«

»Nisam znao da izvan Australije postoje stabla eukaliptusa.«

»Nekoliko stabala su uvezli u Indiju, gdje sam živjela. Majka je ulje kupila od lokalnog ljekarnika. Koristila ga je za mnoga oboljenja. Jedan od njenih talenata bila je medicina, liječenje.«

»Nisam mislio da itko osim Australaca poznaje ljekovita svojstva eukaliptusovog ulja, iako se zasluge moraju pripisati Aboridžinima. Oni su eukaliptus upotrebljavali u svom liječenju stoljećima prije nego što su bijelci došli ovdje.«

Dok su kola odmicala od mola, daleko od meteža i *Estelle*, Joanna je razmišljala o tome što će možda pronaći negdje na ovih 4,8

milijuna četvornih kilometara. Razmišljala je o zagonetnoj crnoj, mladoj ženi koja je progonila njenu majku u snovima, te o majčnim roditeljima koji su na ovaj kontinent stigli prije više od četrdeset godina. Razmišljala je o snovima i noćnim morama i o značenju koje su možda nosili, i razmišljala je o povratku na mjesto gdje je sve započelo, na kojem su počivali djelići majčinog sjećanja. Tamo je započelo nešto što se mora i dovršiti.

Naposljetku, razmišljala je o čovjeku koji je sjedio kraj nje i o povrijeđenom malom dječaku, ljudima koji su se najednom pojavili u njenom životu. I bila je ispunjena osjećajima znatiželje i straha.